

دانشنامه تخصصی بادام زمینی (کاشت، داشت، برداشت و انبارداری)

تألیف:

دکتر محمود هوشیار فرد

(عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان)

دکتر امیر عباس مستقیم اجداد

(مدرس دانشگاه و کارشناس معاونت اجرایی مراکز صنعت و دامپروری مغان)

انتشارات جهاد دانشگاهی استان اردبیل

۱۳۹۷

سرشناسه	: هوشیار فرد، محمود، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: دانشنامه تخصصی بادام زمینی (کاشت، داشت، برداشت و انبارداری) / تألیف محمود هوشیار فرد، امیرعباس رستمی اجیرلو.
مشخصات نشر	: اردبیل: جهاد دانشگاهی، واحد اردبیل، سازمان انتشارات، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۲ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۳۱-۰۴-۶ :
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: بادام زمینی -- اصلاح نژاد
موضوع	: <i>Peanuts -- Breeding</i> :
موضوع	: بادام زمینی -- برداشت
موضوع	: <i>Peanuts -- Harvesting</i> :
موضوع	: بادام زمینی -- بیماری ها و آفت ها
موضوع	: <i>Peanuts -- Diseases and pests</i> :
شناسه افزوده	: رستمی اجیرلو، امیرعباس، ۱۳۸۸ -
شناسه افزوده	: جهاد دانشگاهی. واحد استان اردبیل. سازمان انتشارات
رده بندی کنگره	: SB۳۵۱/ ۲۵۹ ۱۳۹۷ :
رده بندی دیویی	: ۶۳۳/۳۶۸ :
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۵۷۵۴۰ :

دانشنامه تخصصی بادام زمینی (کاشت، داشت، برداشت و انبارداری)

تألیف: محمود هوشیار فرد و امیرعباس رستمی اجیرلو

صفحه آرایی و طرح روی جلد: محمود خروشی

ناشر: انتشارات جهاد دانشگاهی استان اردبیل

چاپ: اول- ۱۳۹۷

همارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۲۱-۴

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مدوب ۱۳۶۸ است، هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا در هر صورت به هر نحو مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

واحد استان اردبیل

نشانی انتشارات: اردبیل - شهرک کارشناسان - میدان شفا، تلفن: ۳۳۷۴۹۵۰۶، رایانامه: ard_chap@chh.ac.ir

نشانی سازمان انتشارات: تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان فخررازی - خیابان شهدای ژاندارمری - پلاک ۱۰، تلفن: ۶۶۹۵۲۹۰

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار	۱۱
----------	----

فصل اول: کلیات

مقدمه	۱۵
اهمیت	۱۵
فواید	۱۶
مضرات بادام زمینی	۱۷

فصل دوم: آشنایی با بادام زمینی

خصوصیات گیاه‌شناسی	۲۱
مراحل نمو	۲۲
ارقام بادام زمینی	۲۳
نیازهای اکولوژیکی بادام زمینی	۲۵
آب‌وهوا	۲۵
نوع خاک	۲۶

فصل سوم: اقدامات قبل از کاشت

رعایت تناوب	۳۱
آماده‌سازی زمین زراعی	۳۲
دستورالعمل کود دهی و رعایت اصول تغذیه	۳۳

۳۳	آزمون خاک
۳۳	برنامه آزمون خاک شامل:
۳۴	توصیه کودی قبل از کاشت
۴۰	انتخاب بذر مناسب جهت کشت:
۴۲	ضدعفونی بذر
۴۳	توصیه‌های فنی لازم درباره ضدعفونی بذر
۴۴	آغش، سانس بذر بادام‌زمینی با باکتری ریزوبیوم

فصل چهارم: کاشت

۴۹	تاریخ کاشت
۵۰	اصول کاشت

فصل پنجم: مرحله داشت

۵۵	علف‌های هرز بادام‌زمینی
۵۵	مقدمه
۵۷	راههای کنترل علف‌های هرز
۵۷	الف) روشهای زراعی
۵۹	ب) روشهای کنترل شیمیایی
۶۲	ج) مبارزه تلفیقی (زراعی-شیمیایی)
۶۳	آبیاری
۶۵	کود دهی در مرحله داشت
۶۷	مدیریت تغذیه بادام‌زمینی
۶۷	راهکارهای اصلاح خاک‌های آهکی و یا اسیدی

۷۴		روشهای کود دهی
۷۴		۱- پخش سطحی
۷۴		۲- روش نواری یا خطی
۷۵		۳- تغذیه برگ
۷۶		۴- کود آبیاری
۷۷		ناکدهی پای بوته بادامزمینی
فصل ششم: شناسایی بیماری های بادامزمینی و مدیریت آنها		
۸۱		مقدمه
۸۱		مفهوم بیماری در گیاه
۸۱		تشخیص بیماری های گیاهی
۸۲		امل بیماری زای گیاهی
۸۲		رخه بیماری
۸۴		لائم عمومی بیماری های گیاهی
۸۶		ماری های قارچی بادامزمینی
۸۶		الف) بیماری های بذر و گیاهچه
۹۴		ب- بیماری های برگ
۱۱۱		ب-بیماری های پوسیدگی ساقه، ریشه و پيله
۱۴۷		ماری های ویروسی بادامزمینی
۱۶۵		ماری های فیتوبلاسمایی
۱۶۷		ماری های باکتریایی بادامزمینی
۱۷۰		ماری های نماتدی

گیاهان انگل گل‌دار ۷۷

فصل هفتم: آفات بادام زمینی

آفات مکنده ۸۳

آفات برگ‌خوار ۹۱

آفات خاکزی که به پیله بادام‌زمینی خسارت می‌زنند ۴۴

فصل هشتم: برداشت محصول

روش‌های برداشت بادام‌زمینی ۵۹

انواع روش‌های چید کن ۶۰

روش‌های خشک کردن پیله بادام‌زمینی ۶۱

فصل نهم: انبارداری و آفات انباری بادام‌زمینی

آفات انباری ۸۱

مدیریت آفات انباری ۹۶

پایش آفات انباری ۹۷

پیشگیری از آلودگی ۹۸

منابع ۹۹

پیشگفتار

نابر آمارها، جمعیت جهان از ۷/۴۲ میلیارد نفر در سال ۲۰۱۷ به ۹/۳ میلیارد نفر در سال ۲۰۵۰ خواهد رسید. براین اساس، باید تولید محصولات کشاورزی برای تأمین نیاز غذایی مردم جهان، دو برابر گردد. بادام‌زمینی یک محصول نیمه مقاوم به خشکی و چهارمین منبع مهم روغن خوراکی و سومین منبع مهم پروتئین گیاهی در جهان است. اکنون این محصول در ۱۲۰ کشور جهان در سطح ۲۶/۴ میلیون هکتار و تولید ۳۷/۱ میلیون تن کشت می‌شود. بادام‌زمینی به دلیل فقدان بهره‌برداری بهینه از خاک زراعت، دیم‌کاری، رواج کشت سنتی، بالا بودن هزینه‌های تولید در کلیه مراحل عملیات زراعی، عدم توسعه مکانیزاسیون (خصوصاً در کاشت و برداشت)، در دسترس نبودن ارقام جدید و بذور مرغوب، مشکلات آب و خاک، ضعف دسترسی به فناوری و علوم روز در زمینه مقابله با تهدیداتی از قبیل تنش خشکی، کیفیت و هزینه آبیاری، تناوب زراعی، عدم توسعه فرآوری محصول و ایجاد تنوع به‌منظور افزایش بهره‌وری اقتصادی (ضعف بازاری) و ... نتوانسته از روند رو به رشد مطلوبی در کشور برخوردار باشد.

این اعتقاد وجود دارد که، کاشت ارقام جدید بادام‌زمینی نمی‌تواند به‌تنهایی مشکل کاهش محصول را حل کند. زیرا، بیماری‌ها و آفات جدید در مزارع بادام‌زمینی افزایش پیدا کرده است. در کشور نچریه ارقام جدید پر محصول بادام‌زمینی معرفی و کشت شده‌اند، لیکن میزان محصول به علت اینکه، کشاورزان عملیات زراعی مانند کود دهی را به‌خوبی انجام نمی‌دهند، پایین است. در حال حاضر افزایش محصول بادام‌زمینی در کشور و جهان روزبه‌روز موردتوجه بیشتری قرار گرفته و از نظر اقتصادی و تغذیه دارای اهمیت ویژه‌ای است. از این‌رو، کتاب "دانشنامه تخصصی بادام‌زمینی" شیوه‌های نوین زراعت و فناوری تولید را از جنبه‌های مختلف باهدف بهبود یا افزایش کم و کیفی تولید این محصول ارائه داده است. کتاب حاضر، برای مطالعه کارشناسان و کشاورزان با استفاده از پژوهش‌های جدید تألیف شده و هدف آن ادغام مطالب تخصصی و کاربردی بوده است. نویسندگان بر خود واجب می‌دانند از آقایان دکتر علایی، مهندس قمی، مهندس زحمتکش، مهندس میرحسینی و مهندس نظیفی به خاطر رهنمودهای ارزنده در فرایند نگارش کتاب و از کشاورزان زحمتکش استان گیلان و دشت مغان به خاطر قرار دادن تجربیات چندساله خود، سپاسگزاری کنند.

همچنین، از انتشارات جهاد دانشگاهی اردبیل و همکاران محترم آن موسسه، جهت مساعدت در چاپ کتاب سپاسگزاری می‌شود. به یقین، کتاب حاضر خالی از ایراد نیست. انتقادات و پیشنهادهای خوانندگان گرامی، مایه خرسندی نویسندگان و رفع خطاها در چاپ‌های بعدی کتاب خواهد بود.

محمود هوشیار فرد

و

امیرعباس رستمی اجیرلو

تابستان ۱۳۹۷

www.ketab.ir